

Zaaknummer: Z/23/166983/DV.23-449

Commissievoorstel

Datum collegevergadering: 9 mei 2023

Datum raadsvergadering: 28 juni 2023

Portefeuillehouder : Wethouder Giny Luth

Volgnummer :

Korte inhoud

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Wedeka legt de jaarstukken 2022, een gewijzigde begroting 2023 en de conceptbegroting 2024 aan de raden van de deelnemende gemeenten voor. Deze raden zijn in de gelegenheid hun eventuele zienswijzen in te dienen tegen de begrotingswijziging 2023 en de conceptbegroting 2024. Voorgesteld hier geen gebruik van de maken en de jaarstukken 2022 voor kennisgeving aan te nemen.

Onderwerp

Wedeka: (concept)begroting 2024, begrotingswijziging 2023 en voorlopige jaarrekening 2022.

Voorgesteld besluit

Uw raad wordt voorgesteld:

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2022 van Wedeka Bedrijven.
2. Kennis te nemen van de begrotingswijziging 2023 van Wedeka Bedrijven.
3. Kennis te nemen van de (concept) begroting 2024 van Wedeka Bedrijven.
4. Geen zienswijze af te geven ten aanzien van de begrotingswijziging 2023 en de (concept) begroting 2024 van Wedeka Bedrijven.

Inleiding

Wedeka is het sociaal werkbedrijf van 5 gemeenten in de regio Oost-Groningen en Drenthe. Samenwerking vindt plaats via een gemeenschappelijke regeling (verder GR Wedeka).

In de vergadering van 26 april 2023 heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van Wedeka Bedrijven de (concept) begroting 2024 vastgesteld. De begroting dient conform de Wet op de gemeenschappelijke regeling (Wgr) ter inzage worden voorgelegd aan de gemeenteraad. Iedere afzonderlijke raad heeft daarbij de mogelijkheid om op grond van art. 35 Wgr een zienswijze kenbaar te maken aan het Algemeen Bestuur (AB) van Wedeka.

Het ligt in de planning dat het AB Wedeka in zijn vergadering van 19 juli 2023 de (concept) begroting 2024 plus eventuele zienswijze vaststelt. Verder wordt de jaarrekening 2022 van Wedeka ter kennisgeving aan u voorgelegd.

Beoogd effect - wat willen we bereiken?

Een vastgestelde en goedgekeurde begroting opdat Wedeka als bedrijf zijn taken kan blijven uitoefenen.

Argumenten

Na jaren van oplopende tekorten en negativiteit gaat het gelukkig weer de goede kant op met Wedeka. De uitgangspunten van het ombouwplan worden vertaald naar concrete aanpassingen binnen de bedrijfsvoering, die én kostenbesparend én tot hogere opbrengsten leidt. De presentatie van het nieuwe logo en de bijbehorende nieuwe missie en visie wordt door het bestuur volledig omarmd. 'De medewerker centraal, een krachtig bedrijf en verbinder in de regio' is de basis waar verder op gebouwd kan worden.

Dankzij enkele positieve ontwikkelingen rondom de rijkssubsidie, de effecten van enkele ingezette maatregelen binnen het bedrijf en het daardoor efficiënter uitvoeren van de bedrijfsvoering, valt de meerjarenraming positiever uit dan oorspronkelijk begroot. De bijdrage van de gemeente Westerwolde bedraagt voor 2024 € 1.204.000,-

Omdat Wedeka in principe geen eigen weerstandsvermogen vormt, liggen er een aantal risico's opgesloten in de begroting van Wedeka. Deze risico's worden in dit voorstel behandeld.

Jaarrekening 2022

Over 2022 heeft Wedeka het beste financiële resultaat sinds lange tijd gehaald: € 3.316.000,- beter dan begroot. Dit resultaat is voor de helft behaald doordat het bedrijfsresultaat veel beter is: er zijn minder kosten uitgegeven aan ambtelijk personeel en externe inhuur, de organisatie in het groen is snel en pragmatisch aangepast, terwijl tegelijkertijd de opbrengsten veel hoger waren dan gedacht. De andere helft wordt veroorzaakt door een beter subsidieresultaat.

Voorgesteld wordt om van het totaalresultaat van € 3.315.594,- een bedrag van € 2.000.000,- uit te keren aan de gemeenten en het restant van € 1.315.594,- toe te voegen aan de Algemene Reserve. Dit betekent voor Westerwolde dat wij een bedrag van € 358.036,- terug ontvangen. U wordt voorgesteld kennis te nemen van deze jaarrekening, inclusief accountsverklaring & verslag.

Begrotingswijziging 2023

In 2022 is de focus gezet op 3 speerpunten, Trajectbegeleiding verdergaand integreren in de TDC's, efficiencyverbetering bij Groen en de samenvoeging van 2 locaties in Ter Apel. De uitwerking van deze speerpunten zal in 2023 verder zijn beslag vinden.

De financiële effecten hiervan (o.a. besparing op huisvesting en personele bezetting) zijn in voorliggende begrotingswijziging verwerkt. Daarnaast is Wedeka vanwege de oorlog in Oekraïne afgelopen jaar ook geconfronteerd met extreme kostenstijgingen waarbij de kosten voor energie de grootste impact hebben. Door de hogere kosten voor energie en de hoge inflatie is er op dit moment ook sprake van te verwachten sterke loonstijgingen zowel voor de ambtelijke organisatie als voor de Wsw en Beschut Werken doelgroep. De 10% verhoging van het WML (wet minimumloon) zal naar verwachting gecompenseerd worden, voor de andere loonsverhogingen is dat maar de vraag. Deze stijgingen zijn eveneens zo reëel mogelijk verwerkt in voorliggende begrotingswijziging.

Zoals eigenlijk ieder jaar al aangegeven door Wedeka, is het tijdstip waarop de begroting wordt opgesteld erg vroeg in het jaar, hetgeen de kans op afwijkingen in het jaar daarop vergroot. Op basis van de primaire begroting 2023 was de bijdrage van Westerwolde vastgesteld op € 1.273.000,-. Bij de begrotingswijziging 2023 is dit bedrag bijgesteld naar € 1.222.362,-. Dit betekent een verlaging van onze gemeentelijke bedrage van € 50.638,-. U wordt voorgesteld kennis te nemen van deze begrotingswijziging 2023.

Begroting 2024

Risico's

Wedeka vormt in principe geen eigen weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen van Wedeka wordt gevormd door het weerstandsvermogen van de afzonderlijke aan de GR deelnemende gemeenten. Een eventueel nadelig saldo dient, conform de GR, door de deelnemende gemeenten bijgedragen te worden. Dit brengt een aantal risico's met zich mee:

1. Tot het weerstandsvermogen wordt de algemene reserve gerekend. Zoals uit de financiële positie blijkt, beschikt Wedeka momenteel nog over een algemene reserve van ruim 1,8 miljoen. Gelet op voorgaande jaren (vorig jaar een half miljoen) is dit wel aanzienlijk verbeterd. Desalniettemin dient dit als een risico benoemd te worden, in het geval Wedeka niet in staat is om financiële tegenvallers op te vangen, dan dienen de deelnemende gemeenten de tekorten te dekken, waarbij Westerwolde voor een percentage van 17,9% kan worden aangesproken.
2. Netto opdrachten: Wedeka slaagt erin om voldoende opdrachten binnen te halen. Van de totale netto-opbrengsten is echter slechts een gedeelte vastgelegd in meerjarige contracten. Dit geldt hoofdzakelijk voor de groepsdetacheringen groen, groepsdetachering businesspost, groepsdetachering schoonmaak en een beperkt aantal contracten bij de divisie Industrie en de divisie Dienstverlening. De resterende opbrengsten hebben betrekking op kortlopende orders waarvoor telkens opnieuw acquisitie wordt gepleegd. Dit geeft een risico.
3. Voorts geeft ook het afnemende personeelsbestand een risico in het kader van de bezetting met betrekking tot opdrachten. Het risico bestaat dat begrote opbrengsten en netto toegevoegde waarde mogelijk niet kunnen worden gehaald.
4. Loonkosten: zaken als een mogelijke stijging van de werkgeverslasten ten gevolge van sociale premies of cao-afspraken, kunnen een voordeel of nadeel opleveren ten opzichte van de begroting en meerjarenraming. Per 1 januari 2024 zullen de sociale premies opnieuw worden vastgesteld, waardoor de werkgeverslasten kunnen stijgen. In de begroting 2024 is gerekend met de premies over het jaar 2023. Daarnaast zijn de loonkosten gebaseerd op het te verwachten aantal FTE. Dit aantal wordt ingeschat door het werkelijk aantal FTE van heden te verminderen met de bekende gepensioneerden. Daar bovenop komen de medewerkers die om andere redenen Wedeka verlaten. Indien de werkelijkheid afwijkt van de gemaakte inschatting zullen de loonkosten ook gaan afwijken.
Voor wat betreft het ambtelijk personeel: De huidige cao heeft een looptijd tot en met 1 januari 2024. In de begroting is rekening gehouden met een loonstijging van 2,5%. Indien er voor 2024 en de volgende jaren een andere loonsverhoging wordt overeengekomen zal dit een voor- of nadeel ten opzichte van de begroting en meerjarenraming met zich mee brengen. Daarnaast geldt dat, net als bij de Wsw-loonkosten, er geen rekening is gehouden met veranderde sociale wetgeving per 1 januari 2024. Verder is in de begroting rekening gehouden met vervanging i.v.m. pensionering van Wsw-werkleiding door ambtelijk personeel. Indien er door overige redenen Wsw werkleiding vervangen dient te worden dan betekent dit een stijging van de loonkosten, aangezien er voor deze medewerkers geen subsidie wordt ontvangen.
5. Rijksbijdrage: De Rijksbijdrage is niet beïnvloedbaar door Wedeka. Bij het bepalen van de rijksbijdrage houdt het Ministerie rekening met een taakstellende daling van het landelijk aantal SE. De werkelijke ontwikkeling van SE kan anders zijn dan deze landelijke ontwikkeling. Er bestaat dus onzekerheid over het exacte tempo (en daarmee het bedrag) waarin de Rijksbijdrage daadwerkelijk wordt afgebouwd.
6. Beschut Werk: Positief is de ontwikkeling dat gemeenten het quotum voor Beschut werk halen en dat veel van deze mensen een goede beschutte werkplek bij Wedeka vinden. Een risico betreft de financieringssystematiek. Om de kosten te dekken betaalt de gemeente waar de werknemer uit afkomstig is, aan Wedeka een loonkostensubsidie ter hoogte van het percentage dat de werknemer conform de loonwaardemeting van het UWV zelf niet kan verdienen.

Daarnaast betaalt de gemeente een begeleidingsvergoeding, die door het Ministerie jaarlijks wordt bepaald, naar evenredigheid van het aantal maanden dat er is gewerkt. Voor de begroting 2024 is gerekend met een bedrag aan begeleidingsvergoeding van € 8.100,- per medewerker. Sinds 2021 hebben ook de medewerkers die onder beschut werk vallen een eigen cao (cao Aan de Slag), waarbij de medewerkers conform cao zijn ingeschaald in 1 van de 3 loon-/functieschalen die onderdeel uitmaken van de cao Aan de Slag. De huidige cao loopt t/m 31 december 2023. Door de stijging van het minimumloon per 1 januari 2023 met 10,15% vallen nagenoeg alle bedragen in de loontabellen van de cao weer onder het minimumloon. Doordat de bijdragen niet evenredig meelopen met de stijging van de loonkosten zal het negatieve resultaat op beschut werk de komende jaren verder oplopen.

Kanttekeningen

Wedeka zet na jaren van oplopende tekorten goede stappen. Desalniettemin heeft het bedrijf te kampen met flinke tekorten (6.7 miljoen te kort in 2024), een tekort dat weliswaar onder de vastgestelde meerjarenbegroting ligt, maar voor de gemeenten moeilijk te dragen is. Het tekort wordt grotendeels veroorzaakt door het subsidietekort (de gevolgen van jarenlange bezuinigingen op de subsidie tegenover oplopende loonkosten in de Wsw vanwege cao-verhogingen). Al met al staan Wedeka en de gemeenten grote uitdagingen te wachten. Gelet op de stijgende lijn die Wedeka momenteel te pakken heeft, biedt dit goede hoop dat de tekorten de komende jaren nog verder omlaaggaan.

Meerjarenraming 2024 – 2027

De meerjarenraming komt uit op een exploitatietekort van € 6.156.000 in 2027.

Op basis van de gemeenschappelijke regeling zou de verdeling moeten plaatsvinden op basis van het geplaatste aantal fte's. Buitengemeenten betalen op basis van wetgeving niet mee aan het nadelige saldo. Op basis van de fte-verdeling zouden de GR-gemeenten dan onderstaande bedragen ongeveer moeten bijdragen:

Op basis van de huidige FTE-verdeling zouden de gemeenten de volgende bedragen moeten bijdragen:

(bedragen x € 1.000,-)

	percentage	2024	2025	2026	2027
Gemeente Borger-Odoorn	9,4%	632	600	585	579
Gemeente Midden-Groningen	7,3%	491	466	454	449
Gemeente Stadskanaal	42,5%	2.856	2.712	2.643	2.616
Gemeente Veendam	22,9%	1.539	1.462	1.424	1.410
Gemeente Westerwolde	<u>17,9%</u>	<u>1.203</u>	<u>1.142</u>	<u>1.113</u>	<u>1.102</u>
Totaal	100,0%	6.721	6.382	6.219	6.156

In onderstaande tabel zijn de cijfers uit de meerjarenbegroting van Wedeka en ter vergelijking de huidige cijfers van de gemeentelijke meerjarenbegroting (op basis begroting 2023 Wedeka) weergegeven.

Meerjarenraming Wedeka (bedragen x € 1.000)

	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>	<u>2027</u>
Nieuwe bijdrage	1.203	1.142	1.113	1.102
Structureel beschikbaar	<u>1.228</u>	<u>1.162</u>	<u>1.112</u>	<u>1.112</u>
Lagere bijdrage Westerwolde	-25	-20	1	-10

Uw raad is verplicht deze bijdragen in de begroting van de gemeente Westerwolde 2024 en de daarbij behorende meerjarenraming 2025-2026-2027 op te nemen.

Bovenstaande geraamde bijdragen aan Wedeka zijn in totaal € 54.000,- lager dan in de meerjarenbegroting van Westerwolde is opgenomen.

Zienswijze begrotingswijziging 2023 en (concept)begroting 2024

Gelet op het positieve elan dat momenteel door het bedrijf vloeit en de relatief positieve begroting (ten opzichte van de voorgaande begroting), wordt momenteel geen aanleiding gezien om een zienswijze in te dienen. Wij adviseren u dan ook om dit niet te doen.

Alternatieven

Geen.

Financiën

Zie hierboven. Uw raad is verplicht deze bijdragen in de programmabegroting van 2024 op te nemen. Op basis van de meerjarenraming van Wedeka zijn onze bijdragen in totaal € 54.000,- lager dan in onze meerjarenbegroting zijn opgenomen. Tevens zullen wij in het kader van de jaarrekening 2022 een bedrag van € 358.036,- ontvangen. Wij zullen dit te verwerken in de bestuursrapportage.

Aanpak en uitvoering

Na behandeling in uw raad wordt het AB van Wedeka schriftelijk geïnformeerd. Het ligt in de planning dat het AB in zijn vergadering van 19 juli 2023 de concept begroting 2024 plus eventuele zienswijzen vaststelt. Een eventuele zienswijze dient dus uiterlijk 12 juli 2023 aan het AB van Wedeka te worden aangeboden.

Bijlagen

1. Jaarrekening 2022 Wedeka Bedrijven inclusief accountantsverklaring & verslag.
2. Begrotingswijziging 2023 Wedeka Bedrijven.
3. Concept begroting 2024 Wedeka Bedrijven.
4. Kaderbrief 2024.

Sellingen, 9 mei 2023

Het college van burgemeester en wethouders van Westerwolde,

Harby Scheper,
gemeentesecretaris

Jaap Velema,
burgemeester

Nummer

De raad van de gemeente Westerwolde;

Gelezen het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders d.d. 9 mei 2023

gelet op:
de gemeenschappelijke regeling Wedeka Bedrijven en artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de jaarrekening 2022 van Wedeka Bedrijven.
2. Kennis te nemen van de begrotingswijziging 2023 van Wedeka Bedrijven.
3. Kennis te nemen van de (concept) begroting 2024 van Wedeka Bedrijven.
4. Geen zienswijze af te geven ten aanzien van de begrotingswijziging 2023 en de (concept) begroting 2024 van Wedeka Bedrijven.

Dit is besloten in de openbare vergadering van 28 juni 2023.

Namens de raad,

Patrick Dave Nap
raadsgriffier

Jaap Velema
voorzitter